
Σεξουαλική Κακοποίηση

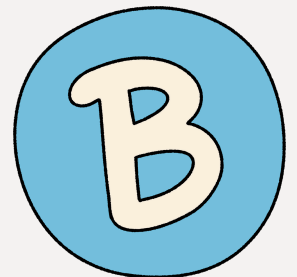

Το Συμβούλιο της Ευρώπης ορίζει την σεξουαλική κακοποίηση ως:

συμμετοχή σε σεξουαλικές δραστηριότητες με ένα παιδί που, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου, δεν έχει συμπληρώσει τη νόμιμη ηλικία για σεξουαλικές δραστηριότητες (αυτό δεν ισχύει για συναινετικές σεξουαλικές δραστηριότητες μεταξύ ανηλίκων) και

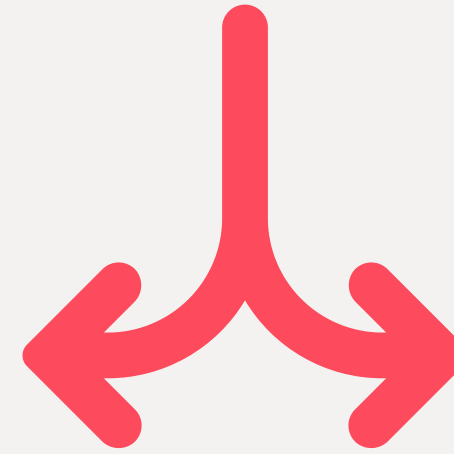

συμμετοχή σε σεξουαλικές δραστηριότητες με παιδί όπου γίνεται χρήση εξαναγκασμού, βίας ή απειλών ή η κακοποίηση γίνεται από αναγνωρισμένη θέση εμπιστοσύνης, εξουσίας ή επιρροής στο παιδί, μεταξύ των οποίων και εντός της οικογένειας, ή η κακοποίηση γίνεται σε ιδιαίτερα ευάλωτη κατάσταση του παιδιού, ιδίως λόγω νοητικής ή σωματικής αναπηρίας ή κατάστασης εξάρτησης.

Τύποι Σεξουαλικής Βίας

Σεξουαλική βία με άγγιγμα (απτική-σωματική επαφή)

Σεξουαλική βία χωρίς άγγιγμα (χωρίς σωματική επαφή)

Η σεξουαλική κακοποίηση ενός παιδιού είναι μία από τις βαρύτερες τραυματικές εμπειρίες που αυτό μπορεί να βιώσει. Πρόκειται για μια συντριπτική παραβίαση στο σώμα και την ψυχή που διακόπτει την μέχρι τότε πορεία της ανάπτυξης και την θέτει υπό το καθεστώς αυτού του τραύματος.

Έγκυρη πληροφορημένη συναίνεση θεωρείται ότι μπορεί να δώσει ένας/μια έφηβος/η πάνω από 15 ετών και μόνο για πράξεις με συνομηλίκους ή άτομα με τα οποία δεν υπάρχει διαφορά ηλικίας μεγαλύτερη των 3 ετών (ή άλλη διαφορά π.χ. νοητικού δυναμικού).

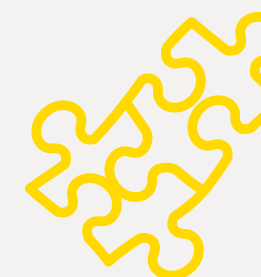
Η Σεξουαλική Βία συμπεριλαμβάνει περιπτώσεις όπως:

Με φυσική επαφή (όπως ο βιασμός)

Χωρίς φυσική επαφή (όπως παρακολούθηση, λήψη φωτογραφιών, εξαναγκασμό σε παρακολούθηση πορνογραφίας ή έκθεση γεννητικών οργάνων)

Η κακοποίηση συντελείται είτε υπάρχει επαφή είτε όχι, είτε υπάρχει βία είτε όχι.

 Υπάρχουν αρκετές λέξεις που χρησιμοποιούνται ως συνώνυμα και εμπεριέχονται στην έννοια της σεξουαλικής κακοποίησης (πχ. χειραγώγηση, εκμετάλλευση, βιασμός παιδιού, αιμομιξία), αν και μεταξύ τους υπάρχουν ορισμένες διαφορές.

 Για παράδειγμα, η σεξουαλική εκμετάλλευση έχει ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό την ανισορροπία δύναμης μεταξύ κακοποιημένου και κακοποιού και ενδέχεται να αφορά πράξεις όπως τον εξαναγκασμό του παιδιού να παρακολουθήσει σεξουαλικές πράξεις ή να βγει φωτογραφίες για πορνογραφικούς σκοπούς.

 Ο βιασμός υποδηλώνει σεξουαλική επαφή που συνήθως πραγματοποιείται με τη βία.

 Η αιμομιξία αφορά σεξουαλική κακοποίηση από στενό συγγενή (και δυστυχώς είναι η πιο συχνή μορφή σεξουαλικής κακοποίησης μικρών παιδιών).

Πιθανοί τύποι

έκθεση σε πορνογραφικό υλικό

εμπλοκή παιδιού σε πορνεία ή/και πορνογραφία

βιασμός

έκθεση των γεννητικών οργάνων από ενήλικα σε παιδί

άγγιγμα γεννητικών οργάνων

έκθεση σε σεξουαλικές δραστηριότητες

ολοκληρωμένη σεξουαλική δραστηριότητα

σεξουαλική εκμετάλλευση

απόπειρα διείσδυσης

σεξουαλική παρενόχληση

εξαναγκασμός επίδειξης γεννητικών οργάνων

Η σεξουαλική κακοποίηση των παιδιών ως ετερογενής κατηγορία φαινομένων

✿ Η μεγαλύτερη ομάδα θυμάτων είναι μικρής ηλικίας (π.χ. πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης), σε περίπου ίδιο ποσοστό αγόρια-κορίτσια, που θυματοποιούνται εντός του κύκλου εμπιστοσύνης του παιδιού.

✿ Μια μικρότερη διακριτή ομάδα θυμάτων είναι έφηβα κορίτσια ως επί το πλείστον τα οποία θυματοποιούνται στην οικογένεια ή στην κοινότητα από γνωστούς ή αγνώστους, συνήθως άνδρες, συνομιλήκους ή μεγαλύτερους τους ενήλικες. Η ομάδα αυτή είναι συχνότερη στα κρούσματα που δηλώνονται στις αρχές (παρότι η προηγούμενη είναι η σαφώς πολυπληθέστερη στα αδήλωτα, αφανή κρούσματα).

✿ Μια ακόμα κατηγορία θυμάτων είναι τα πολύ-θυματοποιημένα παιδιά, τα οποία στην διαδρομή της παιδικής τους ηλικίας θα συναντήσουν και την σεξουαλική βία. Τα παιδιά αυτά γίνονται συχνότερα θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

 Σωματική βία σπάνια χρησιμοποιείται, ο θύτης συνήθως προσπαθεί να «κερδίσει» την εμπιστοσύνη του παιδιού και αυτό να αποκρύψει την κακοποίηση.

 Ο δράστης είναι συνήθως κάποιος άνθρωπος γνωστός στο παιδί και που το παιδί εμπιστεύεται.

 Η σεξουαλική κακοποίηση είναι συνήθως επαναλαμβανόμενη και διαρκεί για εβδομάδες, μήνες ή και χρόνια. Με το χρόνο τα επεισόδια είναι πιο παρεμβατικά.

 Σημαντικό ποσοστό των περιπτώσεων σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών αφορά περιστατικά αιμομιξίας.

Χαρακτηριστικά ενδο-οικογενειακής σεξουαλικής παραβίασης ανηλίκων

- Σταθερή συχνότητα σε διαφορετικά πολιτισμικά και κοινωνικά περιβάλλοντα
- Σταθερή συχνότητα στο χρόνο
- Εμφάνιση και σε ανώτερα κοινωνικά, οικονομικά και μορφωτικά στρώματα
- Ένα τουλάχιστον τμήμα των θυτών είναι καλά ενταγμένοι κοινωνικά
- Τα θύματα συχνά «προστατεύουν» τους θύτες
- Ένα ποσοστό των δραστών είναι ανήλικοι (περίπου 1 στους 5 δράστες)
- Ένα ποσοστό των δραστών είναι γυναίκες (περίπου 10% των σεξουαλικών παραβιάσεων ανηλίκων κοριτσιών και ανάμεσα στο 14-37% των παραβιάσεων ανηλίκων αγοριών έχουν στο ρόλο των θυτών ενήλικες γυναίκες -WHO, 2002).

Χαρακτηριστικά σεξουαλικής παραβίασης ανηλίκων

- Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων **ΔΕΝ** υπάρχουν αντικειμενικά ευρήματα
- Μεγαλύτερη συσχέτιση με μετέπειτα ψυχοπαθολογικές διαταραχές (διασχιστικές δ/ες, οριακή δ.π., χρήση αλκοόλ και ουσιών και αυτοκαταστροφικότητα)
- Εντονότερη ενοχοποίηση του «φαύλου κύκλου της βίας»: όμως η πλειονότητα των δραστών δεν έχουν «επίσημο» ιστορικό σεξουαλικής κακοποίησής τους στην παιδική τους ηλικία αλλά μεγάλωσαν σε πλαίσια «αιμομικτικής ατμόσφαιρας» (π.χ. ιδρύματα) ενώ η μικρότερη συγκριτικά ομάδα δραστών που έχουν όντως κακοποιηθεί σεξουαλικά στην παιδική τους ηλικία είναι άντρες που όταν ήταν παιδιά είχαν κακοποιηθεί σεξουαλικά από ενήλικες γυναίκες.
- Μεγαλύτερη συχνότητα σε δομές και υπηρεσίες που απευθύνονται σε παιδιά

Στρατηγικός Συνεργάτης

/// Piraeus

Υπο την Αιγίδα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

“Αναγνωρίζω - Προστατεύω”

Πρόγραμμα νηπιαγωγών για την πρόληψη της παραμέλησης και
κακοποίησης του παιδιού

Φορέας Υλοποίησης

